

# Honvédelmi alap- ismeretek



Tájékoztató füzet

# TISZTELT HALLGATÓK!

**A** Magyar Honvédség hivatásos haderő, békeidőszakban az utánpótlása kizárólag önkéntes alapon történik. A honvédelemre és a haza fegyveres védelmére történő felkészülés és felkészítés köre leszűkült a hivatásukat önként választott és azt professzionálisan ellátni képes állampolgárok körére. Mindez azonban nem jelentheti azt, hogy az ifjúság honvédelmi nevelése, a hazafiság és a honvédelem kapcsolatának a mai bonyolult viszonyok közötti értelmezése elhanyagolható kérdés lenne. Különösen fontos a diplomás értelmiség honvédelmi identitás-tudatának kialakítása, formálása, a honvédelem ügyéhez történő pozitív hozzáállásának folyamatos fejlesztése.

Ezen a területen jelentett hiánypótló és az eddigi tapasztalatok alapján jelentős előrelépést a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem és a Pannon Egyetem által 2007 nyarán megkötött együttműködési szerződés. Ennek szellemében a Kossuth Lajos Hadtudományi Kar úttörő szerepre vállalkozva 2007. október 1-jén elindította a Honvédelmi alapismeretek oktatását távoktatás formájában a polgári felsőoktatás hallgatói számára.

Jelenleg hat felsőoktatási intézményben oktatjuk a Honvédelmi alapismereteket, eddig 4545 fő vette fel a tárgyat. Az oktatás tartalmi oldala és a távoktatási módszer pozitív fogadtatásra talált mind a hallgatók, mind pedig az intézmények vezetése körében. Szeptembertől félévente szervezünk a hallgatók számára egy előadást, amely a tananyaghoz kapcsolódóan aktuális és érdekes témákat mutat be. A tantárgy eddigi oktatása során megszerzett tapasztalataink azt mutatják, hogy a felsőoktatásban tanuló hallgatók igénylik a honvédelemmel és a Magyar Honvédséggel kapcsolatos színvonalas ismereteket.

Budapest, 2010. október 29.

Dr. Czank László ny. alezredes  
előadó

**A HONVÉDELMI ALAPISMERETEK  
DIGITÁLIS TANANYAG  
FEJEZETEI**

<b>FEJEZET</b>	<b>FEJEZET MEGNEVEZÉSE</b>
I. FEJEZET	Jogszabályismeret
II. FEJEZET	Biztonságpolitikai és szövetségi ismeretek
III. FEJEZET	Korunk háborúinak jellemzői
IV. FEJEZET	Hadtörténelmi ismeretek
V. FEJEZET	A Magyar Honvédség feladatai és felépítése
VI. FEJEZET	Béketámogató műveletek
VII. FEJEZET	Általános katonai ismeretek
VIII. FEJEZET	Túlélési ismeretek
IX. FEJEZET	Katonai logisztika
X. FEJEZET	ABV védelmi ismeretek
XI. FEJEZET	A tájékozódás alapjai és modern eszközei
XII. FEJEZET	Egészségügyi ismeretek
XIII. FEJEZET	Haditechnikai ismeretek

**I. FEJEZET**  
**Jogszabályismeret**

Tárgykör száma	A tárgykör megnevezése
1.	A honvédelem irányítási rendszere, szabályzók.
2.	A központi irányításban résztvevők feladatai.
3.	A területi és helyi igazgatásban résztvevők feladatai.
4.	A honvédelmi kötelezettségek rendszere.
5.	A minősített helyzetek jellemzői.
6.	A Honvédség személyi állománya.
7.	A hivatásos, szerződéses, önkéntes tartalékos jogviszony.
8.	A Honvédség függelmi viszonyai.
9.	A katonai rendfokozatok.
10.	A katonák általános kötelességei és jogai.



## II. FEJEZET

### Biztonságpolitikai és szövetségi ismeretek

Tárgykör száma	A tárgykör megnevezése
1.	Biztonságpolitikai alapismeretek és fogalmak, hazánk biztonságpolitikai környezete.
2.	Az ENSZ felépítése, feladatai, működése, fontosabb békemissziói.
3.	A NATO létrejötte, szervezete, parancsnokságai, feladatai a XXI. században.
4.	Az Európai Unió létrejötte, szervezetei, működése, biztonságpolitikája.





### III. FEJEZET

#### Korunk háborúinak jellemzői

Tárgykör száma	A tárgykör megnevezése
1.	A modern háborúk jellemzői.
2.	Modern technológiák.
3.	Különleges egységek.



**IV. FEJEZET**  
**Hadtörténelmi ismeretek**

A MODUL száma	A tárgykör megnevezése
1.	A pharsalusi csata Kr. e. 48. július 20-án
2.	Érsekújvár védelme és felmentése 1621-ben
3.	A breitenfeldi csata 1631. szeptember 17-én
4.	A szomolányi ütközet 1704. május 28.
5.	A leutheni csata 1757. december 5-én
6.	Az austerlitz csata 1805. december 2-án
7.	A komáromi csata 1849. július 2-án
8.	A caporettoi áttörés

9.	Az északi hadjárat (1919. május 30.—június 24.)
10.	A finn szovjet háború 1939-1940
11.	A német – francia háború 1940
12.	Háborúba lépés, a Délvidék visszacsatolása 1941. április
13.	Magyarország a Szovjetunió elleni háborúban
14.	A harmadik arab-izraeli háború 1967
15.	A negyedik arab-izraeli háború 1973
16.	A második öböl háború (1990-91)

**V. FEJEZET**  
**A Magyar Honvédség feladatai és felépítése**

Tárgykör száma	A tárgykör megnevezése
1.	A Magyar Honvédség feladatai.
2.	A Magyar Honvédség felépítése, vezetési rendszere.
3.	A katonai kötelékek felépítése, jellemzői, feladatai.
4.	A Magyar Honvédség kiképzési rendszere.
5.	A Magyar Honvédség részvétele a NATO, az ENSZ és az EU missziókban.





**VI. FEJEZET**  
**Béketámogató műveletek**

Tárgykör száma	A tárgykör megnevezése kidolgozó
1.	A béketámogatás kialakulásának fontosabb állomásai.
2.	Béketámogató műveletek.
3.	Békefenntartó eljárasmódok.
4.	Jelentősebb béketámogató műveletek bemutatása.

**VII. FEJEZET**  
**Általános katonai ismeretek**

Tárgykör száma	A tárgykör megnevezése kidolgozó
1.	Az általános harcászat alapjai, kategóriái, a katonai műveletek formái.
2.	A támadás és a védelem alapjai.
3.	A katona tevékenysége a harcmezőn.
4.	NATO egyezményes jelekkel egy zászlóalj harcrend bemutatása magyarázattal.
5.	Lőelméleti alapfogalmak, a lövés jelensége, a röppálya elemei.
6.	A műszaki támogatás alapjai, fogalma, célja, területei.

**VIII. FEJEZET**  
**Túlélési ismeretek**

Tárgykör száma	A tárgykör megnevezése
1.	A túlélés alapelvei.
2.	Felkészülés rendkívüli helyzetekre.
3.	Menedékkészítés.
4.	A tűzgyújtás módszerei.
5.	A víznyerés módszerei.
6.	Élelemszerzés a természetből.
7.	Az álcázás és rejtőzködés szabályai.



**IX. FEJEZET**  
**Katonai logisztika**



Tárgykör száma	A tárgykör megnevezése
1.	A Magyar Honvédség logisztikai rendszerének felépítése.
2.	A zászlóalj logisztikai szervezete.
3.	Az alegységek és a katonák ellátása harcban.
4.	A katonák ellátása a béke elhelyezési körletben.

**X. FEJEZET**  
**ABV védelmi ismeretek**

Tárgykör száma	A tárgykör megnevezése
1.	A várható nukleáris környezet jellemzése, az atomfegyver működése, pusztító hatásai.
2.	A várható biológiai környezet jellemzése, a biológiai fegyverek jellemzői, alkalmazása.
3.	A várható vegyi környezet jellemzése, a vegyi fegyverek tulajdonságai, alkalmazása.
4.	A védekezés lehetőségei az ABV fegyverek pusztító hatásai ellen.

**XI. FEJEZET**  
**A tájékozódás alapjai és modern eszközei**

Tárgykör száma	A tárgykör megnevezése
1.	A terep alkotóelemei, terep- és tájtípusok.
2.	Vetületi alapismeretek, az UTM vetület koordinátarendszere, a földrajzi koordinátarendszer.
3.	Az MGRS és a GEOREF azonosító rendszer.
4.	Egyezmények jelek, jelkulcsok, a domborzat ábrázolása a topográfiai térképeken.
5.	A topográfiai térképek szelvényezése.
6.	A terepi tájékozódás alapjai, tájékozódás a terepen térképpel.
7.	A globális helymeghatározás elve, a GPS gyakorlati alkalmazási lehetőségei.



## XII. FEJEZET EGÉSZSÉGÜGYI ISMERETEK

Tárgykör száma	A tárgykör megnevezése
1.	Mentéstechnika, kimentési technikák, betegmozgatás, fektetési módok.
2.	A beteg vizsgálata, az újraélesztés algoritmus.
3.	Törés, ficam, húzóadás ellátása.
4.	Vérzéscsillapítás.
5.	A lőtt sebek jellemzői és ellátása.
6.	A NATO egészségügyi ellátásának alapelvei, a katonák harctéri egészségügyi ellátása.

## XIII. FEJEZET

### Haditechnikai ismeretek

Tárgykör száma	A tárgykör megnevezése
1.	Az AH-64 Apache és az AH-1 Cobra harci helikopter bemutatása
2.	A MI-24 harci helikopter bemutatása
3.	Az F-16 Fighting Falcon és a JAS 39 Gripen bemutatása
4.	A Leopárd 2, az M1 Abrams és a T-72-es harckocsik bemutatása
5.	A Marder lövézpáncélos és a BTR-80 harcjármű bemutatása
6.	Az AK-47 és az M16 gépkarabélyok összehasonlítása
7.	Az M9 és a P9R pisztolyok működése
8.	A Mistral-2 légvédelmi rakétarendszer működése
9.	A 93 M NF védő- és a 96M NF támadó kézigránátok működése

